

DECIZIE

31 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența

Președintele ședinței, judecător

Judecători

Maria Ghervas

Nicolae Craiu, Luiza Gafton

Iurie Bejenaru, Iuliana Oprea

examinând recursul declarat de către Serviciul Fiscal de Stat,

în cauza civilă la cererea depusă de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Rais” în procedura falimentului simplificat, Irina Novic, coreclamant Serviciul Fiscal de Stat, intervenient accesoriu Departamentul Trupelor de Carabinieri împotriva lui Serghei Railean cu privire la atragerea la răspunderea subsidiară a membrilor organelor de conducere,

împotriva hotărârii Curții de Apel Bălți din 05 decembrie 2017, prin care s-a admis parțial cererea lichidatorului Irina Novic, Serviciului Fiscal de Stat, intervenientului accesoriu Departamentul Trupelor de Carabinieri cu privire la atragerea la răspunderea subsidiară, s-a încasat de la Serghei Railean în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată „Rais” suma de 7 763 lei, din care în beneficiul Serviciului Fiscal de Stat - suma de 1 098 lei și în beneficiul Departamentului Trupelor de Carabinieri – 6 665 lei, în rest cererea s-a respins ca fiind neîntemeiată,

c o s t a t ă:

La 24 ianuarie 2017, creditorul Departamentul Trupelor de Carabinieri s-a adresat în instanța de judecată cu cerere introductivă, prin care a solicitat intentarea procesului de insolvență față de SRL „Rais” din motivul incapacității ultimei de a-și onora obligațiile pecuniare față de creditor.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 24 ianuarie 2017 s-a primit spre examinare cererea introductivă, iar în scopul prevenirii modificărilor stării bunurilor SRL „Rais” în perioada de până la intentarea procesului de insolvență s-a dispus aplicarea măsurilor de asigurare. Totodată, în calitate de administrator provizoriu a fost desemnat administratorul autorizat Irina Novic.

Prin hotărârea Curții de Apel Bălți din 04 aprilie 2017, s-a constatat insolabilitatea debitorului SRL „Rais”, s-a dispus inițierea procedurii simplificate a falimentului și dizolvarea SRL „Rais”, în calitate de lichidator fiind desemnată Irina Novic.

La 12 octombrie 2017, lichidatorul SRL „Rais”, Irina Novic a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva lui Serghei Railean cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere.

În motivarea cererii lichidatorul a indicat că, potrivit tabelului de creanțe, cuantumul creanțelor creditorilor validați și incluse în tabelul definitiv al SRL „Rais” constituie 62 092, 16 lei. Conform Registrelelor publice, debitorul insolubil nu dispune de careva bunuri care ar putea fi incluse în masa debitoare.

A mai notat că potrivit informației furnizate de Direcția identificare și înmatriculare a mijloacelor de transport din 13 februarie 2017, debitorul are înregistrată o unitate de transport Hyundai Elantra cu n/î BL RS 007.

Lichidatorul SRL „Rais”, Irina Novic a concretizat că la 05 iulie 2017 restanța debitorului constituia 62 092, 16 lei, iar pentru perioada anilor 2013-2016 debitorul insolubil nu a prezentat nici o dare de seamă fiscală privind impozitul pe venit din activitatea operațională și nici o dare de seamă fiscală privind taxa de stat pentru amenajarea a teritoriului și taxa pentru amplasarea obiectului de comerț.

La fel, a menționat că administratorul debitorului Serghei Railean, nu a prezentat lichidatorului actele contabile, ceea ce prezumă că dânsul a contribuit la dispariția actelor contabile, a actelor de constituire și a ștampilei, fapt ce servește temei de atragere la răspundere subsidiară.

Astfel, a solicitat atragerea la răspundere patrimonială subsidiară a fostului administrator al SRL „Rais”, Serghei Railean în mărime de 62 092, 16 lei și aplicarea măsurilor de asigurare în limita valorii acțiunii pe bunurile imobile și mobile ce-i aparțin cu drept de proprietate.

Reprezentantul creditorului Serviciul Fiscal de Stat, Ghenadie Gheorghita cât și reprezentantul intervenientului accesoriu Departamentul Trupelor de Carabinieri, Ștefan Avadani, în cadrul ședinței instanței de insolabilitate au susținut admiterea cererii înaintate de către lichidatorul SRL „Rais”, Irina Novic.

Prin hotărârea Curții de Apel Bălți din 05 decembrie 2017, s-a admis parțial cererea lichidatorului SRL „Rais” în procedura falimentului simplificat, Irina Novic, coreclamant Serviciul Fiscal de Stat, intervenient accesoriu Departamentul Trupelor de Carabinieri împotriva lui Serghei Railean cu privire la atragerea la răspundere subsidiară în sumă de 62 092,16 lei, s-a încasat de la Serghei Railean în beneficiul SRL „Rais” suma de 7 763 lei, din care în beneficiul Serviciului Fiscal de Stat - suma de 1098 lei și în beneficiul Departamentului Trupelor de Carabinieri - 6665 lei, în rest, cererea cu privire la atragerea la răspundere subsidiară în mărime de 54329,16 lei, s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Considerând neîntemeiată hotărârea instanței de insolvabilitate din 05 decembrie 2017, Serviciul Fiscal de Stat a înaintat recurs, prin care solicită admiterea recursului, casarea hotărârii recurate cu remiterea cauzei spre rejudecare.

Pledând pentru admiterea recursului, recurentul a menționat că instanța de insolvabilitate a aplicat eronat normele de drept material în partea ce ține de suma creanțelor dispuse a fi încasate.

La caz, notează Serviciul Fiscal de Stat că, la data intentării procesului de insolvabilitate, debitorul a înregistrat restanță față de bugetul public național, în sumă totală de 55 427, 16 lei.

Concretizează că aceste datorii au fost constatate în baza actului de control fiscal întocmit la 14 aprilie 2017, ulterior fiind adoptată decizia asupra cazului de încălcare a legislației fiscale nr.79, la 03 mai 2017.

Prin decizia asupra cazului de încălcare a legislației fiscale nr.79, emisă la 03 mai 2017, s-au constatat obligațiile fiscale care nu au fost onorate de către debitor, și anume amenda, conform art.255 Cod fiscal pentru neprezentarea informației Serviciului Fiscal de Stat, despre sistarea activității subdiviziunii, ce constituie 4000 lei și amenda, conform art.257(5) Cod fiscal, pentru lipsa evidenței contabile, ce face imposibil efectuarea controlului fiscal, ce constituie 50 000 lei.

Menționează recurent că, aceste încălcări ale legislației fiscale, au fost constatate aferent perioadei până la intentarea insolvabilității, și s-au produs din culpa conducătorului debitorului în acea perioadă, iar creanțele notate, nu au fost achitate de către debitor, ca urmare, a fost majorată masa credală, care nu poate fi stinsă din motivul lipsei masei debitoare.

În conformitate cu art. 429 alin. (1) Codul de procedură civilă, pot fi atacate cu recurs deciziile pronunțate de curțile de apel în calitatea lor de instanțe de apel, cât și hotărârile pronunțate de curțile de apel în procedura de insolvabilitate.

Conform art.8 alin.(1) și art. 207 al Legii insolvabilității nr.149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Astfel, instanța de insolvabilitate a adoptat hotărârea contestată la data de 05 decembrie 2017, iar Serviciul Fiscal de Stat a declarat recurs la 20 decembrie 2017 și la 26 decembrie 2017, ceea ce denotă că recursul este în depus în termen.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții

Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea hotărârii instanței de insolvabilitate din următoarele considerente.

În conformitate cu lit. a), alin. (1), art. 445 Cod procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 356 Cod procedură civilă, cererea de declarare a insolvabilității se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolvabilității.

Conform alin. (4), art. 1 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Din materialele cauzei rezultă că, lichidatorul SRL „Rais”, Irina Novic a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva lui Serghei Railean cu privire la atragerea la răspundere subsidiară.

Fiind investită cu examinarea cererii în cauză, Curtea de Apel Bălți prin hotărârea din 05 decembrie 2017, a admis parțial cererea lichidatorului Irina Novic, Serviciului Fiscal de Stat, intervenientului accesoriu Departamentul Trupelor de Carabinieri cu privire la atragerea la răspunderea subsidiară a lui Serghei Railean, a hotărât încasarea de la Serghei Railean în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată „Rais” suma de 7 763 lei, din care în beneficiul Serviciului Fiscal de Stat - suma de 1 098 lei și în beneficiul Departamentului Trupelor de Carabinieri – 6 665 lei, în rest cererea s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție analizând situația de fapt din speța dată, în raport cu probele anexate la dosar, menționează că concluzia instanței de insolvabilitate despre necesitatea admiterii parțiale a cererii lichidatorului Irina Novic, coreclamant Serviciul Fiscal de Stat, intervenient accesoriu Departamentul Trupelor de Carabinieri cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului, este justă, ea având la bază cumulul dovezilor administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, cărora le-a fost dată aprecierea juridică cuvenită, în conformitate cu prevederile art. 130 CPC.

Actul de dispoziție al instanței de insolvabilitate a fost adoptat cu respectarea normelor de procedură și cu aplicarea corectă a normelor de drept material.

În susținerea poziției respective, instanța de recurs consideră oportun de a reitera prevederile alin. (1), art. 15, al Legii insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, care statuează exhaustiv că în cazul insolvabilității debitorului din culpa fondatorilor (membrilor) lui, a membrilor organului executiv sau a unor alte persoane care au dreptul de a da indicații obligatorii pentru debitor ori care pot influența în alt mod acțiunile debitorului (insolvabilitate intenționată), aceștia poartă

răspundere subsidiară solidară față de creditori în măsura în care bunurile debitorului sânt insuficiente pentru executarea creanțelor creditorilor.

În conformitate cu prevederile alin. (1) și (2), art. 247, din Legea enunțată – membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfășoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei țărănești (de fermier), administratorii societăților comerciale, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii și membrii comisiilor de lichidare, contabilii. Prevederile alin.(1) se aplică persoanelor care dețineau funcțiile respective la data intentării procesului de insolvență, precum și celor care au deținut aceste funcții pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului. Potrivit alin. (1), art. 248 al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, legiuitorul statuează expres că dacă în cadrul procesului sânt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariția stării de insolvență a debitorului, la cererea administratorului insolvenței/lichidatorului instanța de insolvență poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvent să fie suportate de membrii organelor lui de conducere și/sau de supraveghere, precum și de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvența prin nedeplinirea cererii de intentare a procesului de insolvență conform prevederilor art. 14.

Coroborând prevederile normelor de drept material citate, cu probele administrate la dosar, Colegiul reține că incapacitatea de plată a SRL „Rais” a survenit anterior depunerii cererii introductive de către Departamentul Trupelor de Carabinieri, iar fostul administrator Railean Serghei, era responsabil așa cum prevede alin. (2), art. 13 al Legii insolvenței să depună cerere introductivă în numele debitorului.

Însă, instanța de recurs constată că Curtea de Apel Chișinău corect a stabilit că nedeplinirea cererii introductive în termenul stabilit de către fostul administrator Railean Serghei, cea ce a dus la apariția stării de insolvență a debitorului SRL „Rais”, nu este suficientă de a atrage la răspundere subsidiară a acestuia la suma solicitată.

Or, potrivit tabelului definitiv al creanțelor, Serviciul Fiscal de Stat a înaintat cererea cu creanța de bază reieșind din conținutul contului curent generalizat din 16 mai 2017, ceea ce constituie plăți de bază. Celelalte sume sunt amenzi, care au apărut în baza deciziei din 03 mai 2017, ulterior intentării procesului de insolvență.

La caz, argumentele Serviciul Fiscal de Stat precum că, la data intentării procesului de insolvență, debitorul a înregistrat restanță față de bugetul public național, în sumă totală de 55 427, 16 lei sunt neîntemeiate, în acest sens Colegiul precizează că, procedura simplificată a falimentului s-a intentat conform hotărârii

instanței de judecată la 04 aprilie 2017, iar creanțele ce constituie amenzi și penalități au apărut ulterior, la 03 mai 2017.

Instanța de recurs reiterează că, potrivit Legii insolvenței, la momentul validării creanțelor, instanța verifică temeinicia acțiunii, însă în cazul admiterii de către administrator/lichidator a creanțelor cu includerea lor în tabelul definitiv al creanțelor, pârghii de respingere în validarea creanței nu sunt în cazul când nici un creditor și nici debitorul nu le contestă.

Așa dar, Colegiul consideră justă soluția instanței de insolvență care a admis doar suma ce constă din datoria de bază în mărime de 1 098 lei, deoarece constituie creanță formată până la intentarea procesului de insolvență, iar creanța în sumă de 54 329, 16 lei corect a fost respinsă, ca creanțe ce au apărut față de debitorul insolvent ulterior intentării procesului de insolvență, or potrivit art. 75 alin.3) al Legii insolvenței, din momentul intentării procedurii de insolvență, calcularea penalităților, dobânzilor și altor plăți aferente datoriilor creditoare ale debitorului se suspendă.

Referitor la creanța Departamentului Trupelor de Carabinieri în mărime de 6 665 lei, instanța de insolvență întemeiată a reținut că a fost formată până la intentarea procesului de insolvență față de debitorul insolvent și din culpa administratorului Serghei Railean.

Prin urmare, Colegiul precizează că este legală concluzia instanței de insolvență prin care s-a dispus admiterea parțială a cererii privind atragerea la răspundere subsidiară a lui Serghei Railean doar în suma de 7 763 lei (în beneficiul Serviciului Fiscal de Stat suma de 1 098 lei și în beneficiul Departamentului Trupelor de Carabinieri suma de 6 665 lei), în ceea ce ține de atragerea la răspundere subsidiară în mărime de 54 329, 16 lei, s-a respins ca neîntemeiată, din care motive hotărârea Curții de Apel Bălți din 05 decembrie 2017, urmează a fi menținută.

Având în vedere cumulul circumstanțelor descrise, Colegiul ajunge la concluzia că argumentele invocate în cererea de recurs sunt neîntemeiate și urmează a fi respinse, iar hotărârea Curții de Apel Bălți din 05 decembrie 2017 fiind legală și întemeiată, urmează a fi menținută.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Serviciul Fiscal de Stat.

Se menține hotărârea Curții de Apel Bălți din 05 decembrie 2017, pronunțată în cauza civilă la cererea depusă de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Rais” în procedura falimentului simplificat, Irina Novic, coreclamant Serviciul

Fiscal de Stat, intervenient accesoriu Departamentul Trupelor de Carabinieri
împotriva lui Serghei Railean cu privire la atragerea la răspunderea subsidiară a
membrilor organelor de conducere.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecător

Maria Gervas

Judecători

Nicolae Craiu

Luiza Gafton

Iurie Bejenaru

Iuliana Oprea